

opis dopisu
OK ONV Náchod

O h r o ž e n á l u k a

Přírodní lokalita jaroměřských luk má rozlohu asi 10 ha. Místa, kterým hrozí zničení ustálených biocenoz, se nalézají na dně mělkého údolí vymodelovaného řekou Úpou. Tuto lokalitu můžeme vymezit do prostoru mezi obce Dolany, Zvole a Jaroměř. Od jaroměřských luk jí dodělena pravým břehem Úpy. Na levém břehu se nalézá strmá zvolská stráně, dodud bohatá na chráněné rostliny. Po jejím hřbetu se táhne rozvodí mezi Metují a Úpou. Vlastníkem pozemku je JZD Dolany.

Geologické podloží je tvořeno mořskými usazeninami druhohorní křídly. Na nich jsou říční opukové sedimenty, dobře patrné právě na stržích zvolské stráně. Dno údolí obsahuje permokurkonské náplavy se značným obsahem kysličníku železitého, který podmiňuje červené zabavení hlíny.

Luční půda na tomto území je vysoce kyselá a chudá na humus. Její špatné vlastnosti jsou způsobeny nejen množstvím vody, ale i špatným zemědělským obhospodařováním. Snížení obsahu humusu v půdě vedlo ke snížení výnosu sena. Často se stává ale, že seno nechávané dlouho venku bylo znehodnoceno. Umělá hnojiva, splachovaná vydatnými dešti z obdělávaných okolních strání do říčky Bobřice, způsobují úhyn ryb. Zbytky listnatého lesa, jenž se téměř souvisle rozkládal na této ploše, se dochovaly ve formě několika skupin stromů táhnoucích se podél Bobřického potoka. V těchto porostech především převládá : dub letní, dub zimní a vrba.

Nejstarší duby jsou chráněny okresním střediskem státní památkové péče a ochrany přírody. Tyto stromy jsou staré v rozmezí 80 - 100 let a mají více než 1 m v průměru.

V těchto světlých dubových porostech můžeme najít mnoho chráněných rostlin. Jsou to :

Upolín evropský kulovitý. Trollius europaeus ssp globulus

čeleď pryskyřníkovité - ranunculaceae

Tato rostlina se nalézá prakticky na celém území popisované lokality. Vyskytuje se stále vzácněji, protože sklízením sena se rostliny ničí a nemohou mít semena. Proto se nejvíce upolínů nalézá právě v chráněných bučinách.

Lilie zlatohlavá Lilium martagon L. Liliaceae

Je častá zatím v úzkém strmém pruhu zvolské stráně a ve dvou malých smíšených hájcích pod ní, kde jí stále ubývá.

Orlíček planý Aculegia vulgaris ranunculaceae

Vyskytuje se současně s lilíí zlatohlavou.

Kruštík širolistý Epipactis helleborine (L) orchideaceae

je častý na Zvolské stráni, ojediněněle v křovinách smíšených hájů.

Velmi vzácně se vyskytují tyto rostliny :

Kosatec žlutý Iris pseudocorus L iridaceae

Nalézá se na zavodňovacích kanálech.

Vstavač kukačka Orchis latifolia orchidaeeae

Naposled nalezen před čtyřmi lety.

Dále se vyskytují tyto významné rostliny: kokbřík vonný, konvalinka vonná, dymnivka bílá, sasanky hajní, podbílek šupinatý, vraní oko čtyřlísté, brčál menší, prvosenka jarní atd. Velmi vzácný je lýkovec jedovatý.

V posledních dvou měsících dochází k hrubému porošování zákoní památkové péče a ochrany přírody. Aby JZD Dolany získalo novou ornou půdu, začalo kácet některé chráněné stromy a zarovnávat terén. Jedná se především o zarovnávaní zavlažovacích kanálů. Zatím jsem napočítal 46 pokácených dubů starších dvaceti let. Z nich je polovina starší padesáti let. Tři duby jsou staré přes osmdesát let a byly nepochybně chráněny. Dále bylo pokáceno 8 osamělých vrb, patrně proto, aby je těžké zemědělské stroje při obdělávání půdy nemusely objíždět. Tabulky s označením chráněných stromů byly předem z neznámých důvodů odstraněny. Kácení je prováděno pomocí buldozerů. Vytrhané pařezy jsou nahrnuty do koryta říčky Bovřice. Asi nebudou nikdy odlkizeny. Na horním toku této říčky již došlo k podobnému kácení stromů a koryto bylo zarovnáno na úroveň okolního povrchu. Zoráním luk se ničí veškeré chráněné rostlinstvo. Tento hrubý zásah do ekologie přírody způsobí náhlou změnu flory i fauny.

Žádám tedy o dokonalé právní prošetření této situace a o řádné vysvětlení.

Dne 17.2.1976

Petr Martinek, v.r.
student 4.A gymnázia
v Jaroměři